

ИКОНОМИКАТА НА БЪЛГАРИЯ

МЕСЕЧЕН ОБЗОР

10/2016

Министерство на финансите на Република България • дирекция „Икономическа и финансова политика“

ISSN 2367-5012

Основни теми:

- » Краткосрочна бизнес статистика
- » Пазар на труда и заплати
- » Инфлация
- » Външен сектор
- » Финансов сектор
- » Фискален сектор
- » Табл.: Основни икономически индикатори

Акценти

Според експресните данни, **растежът на БВП за третото тримесечие на 2016 г. е 3.5% на годишна база** (по сезонно изгладени данни). С принос за растежа бяха както потреблението, така и нетният износ. Крайното потребление се повиши с 1%, а нарастването на износа бе 8.5%, като надмина растежа на вноса от 3.9%. Инвестициите в основен капитал се понижиха с 4%.

Краткосрочната бизнес статистика през септември показва смесени сигнали. Индустриалното производство и оборот се повишиха на годишна база, докато продажбите на дребно се забавиха, а спадът при индекса на строителната продукция се ускори. Индикаторът за бизнес климата, както и този за доверието на потребителите се понижиха през октомври.

Коефициентът на безработица (НРС) се понижи до 7% през третото тримесечие, а нарастването в броя на наетите лица се забави. **Средната работна заплата** общо за икономиката регистрира номинален растеж от 7.7% на годишна база с водещо влияние от страна на по-високите заплати в частния сектор.

Потребителските цени се понижиха с 0.1% през октомври спрямо септември, като за втори пореден месец динамиката на общия индекс бе под влияние на поевтиняване при услугите. Отрицателният годишен темп на инфлация се забави до -1%, докато понижението на базисната инфлация нарасна до -0.6% на годишна база.

Натрупаният излишък по **текущата сметка** за първите осем месеца на годината достигна 4.2% от прогнозния БВП. Търговският дефицит се влоши на годишна база през август, но натрупаното от началото на годината отрицателно салдо бе по-ниско от това за съответния период на 2015 г. Балансът по статията услуги пък отчете подобрене, а този по статията вторичен доход бе съпоставим с реализирания излишък през август на предходната година.

Салдото по консолидираната фискална програма отбеляза излишък от 3.4 млрд. лв. (3.8% от прогнозния БВП) на касова основа за първите девет месеца на годината. Положителното салдо бе резултат както от по-ниските разходи, така и от по-добро представяне на приходната част. ■

КРАТКОСРОЧНА БИЗНЕС СТАТИСТИКА

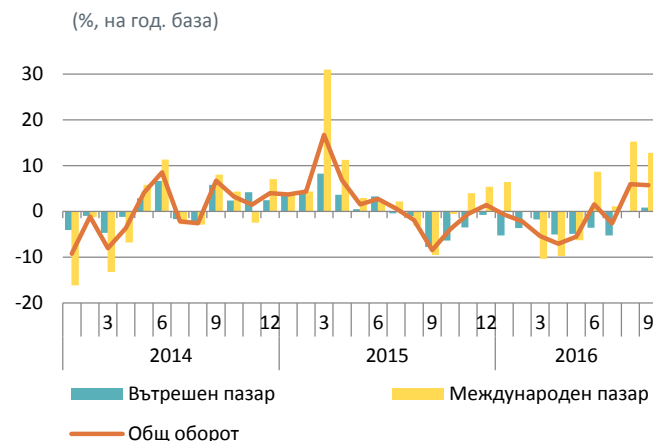
Оборотът на промишлените предприятия¹ отчете повишение от 5.7% на годишна база през септември. Това бе основно в резултат на благоприятната динамика при промишлените продажби за износ, която се запази за втори пореден месец (граф. 1). Ръстът при оборота за износ достигна 12.8%, като основен принос за растежа имаше производството на метални изделия, без машини и оборудване. Промишлените продажби за вътрешния пазар също нараснаха за първи път през текущата година с 0.9% спрямо същия период на миналата година. Отчетеното благоприятно развитие се дължеше на възходящата динамика в добивната промишленост и преустановяването на спада при производството и разпределението на електрическа и топлинна енергия, докато растежът при преработващата промишленост се забави.

Промишленото производство се повиши с 3.3% на годишна база през септември, подкрепено от възходящата динамика при производството на основни метали и метални изделия, без машини и оборудване, които са предназначени предимно за външните пазари.

Спадът при **индекса на строителната продукция** се задълбочи до 12.1% на годишна база през септември (граф. 2). За отчетеното неблагоприятно развитие допринесоха както сградното, така и гражданското строителство, съответно с годишни спадове от 7.2% и 17%.

Растежът при **продажбите на дребно** се забави до 1.9% през септември при годишен ръст от 5.5% месец по-рано. *Търговията на дребно с текстил, облекло, обувки и кожени изделия* отчете най-голям ръст от 15.2%, следвана от *продажбите на храни, напитки и тютюневи изделия* и *търговията с фармацевтични и медицински стоки и козметика* с ръстове от

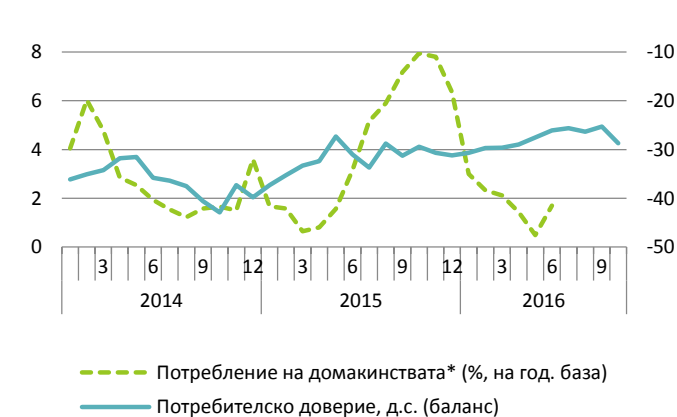
Граф. 1: Оборот в промишлеността

Граф. 2: Индекс на строителната продукция

Граф. 3: Доверие на потребителите и потребление на домакинствата

* Месечните данни за потреблението са получени чрез метода Chow-Lin за разбивка на тримесечни данни.

Източник: Евростат, НСИ, МФ

¹ Анализът на краткосрочната бизнес статистика се базира на неизгладени данни. *Индексът на оборота* отразява едновременно изменението на стойността на продажбите и изменението на цените. При изчисляване на *индекса на промишленото производство* стойностите се коригират с *индекса на цени на производител*, за да се изолират ценовите (инфлационните) изменения.

съответно 6.5% и 5.6%. В същото време, всички останали сектори отчетоха годишно понижение.

През октомври **индикаторът за доверието на потребителите** се понижи поради влошени очаквания по отношение на икономическата ситуация в страната и финансовото състояние на домакинствата (граф. 3).

Общият индикатор за **бизнес климата** намалая с 1.2 пункта през октомври поради влошаване на оценките на анкетираните в промишлеността и търговията на дребно (граф. 4 и 5). Очакванията за износ в промишлеността намаляха, докато в търговията на дребно бе отчетено намаление на обема на продажбите през последните три месеца. В същото време, оценките на анкетираните за бизнес климата в услугите и строителството се подобряват, като получените поръчки в строителството нараснаха.

ПАЗАР НА ТРУДА

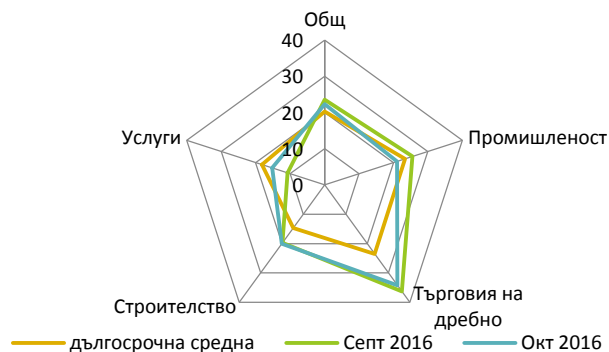
През третото тримесечие **коэффициентът на безработица** (НРС) се понижи с 1 пр.п. спрямо предходния период до 7%, което бе с 1.3 пр.п. по-ниско спрямо съответното тримесечие на 2015 г.

Декомпозицията на годишния спад на безработицата показва, че намалението на населението има относително постоянен принос от началото на 2016 г. (граф. 6). Спрямо предходното тримесечие бе отчетено по-слабото му участие в работната сила и отрицателно влияние на заетостта. Те бяха обусловени преди всичко от понижението при коефициентите на икономическата активност и заетост във възрастовата група 15-24 години и в по-малка степен при лицата на възраст 25-34 години.

Нарастването в броя на наетите лица² се забави до 1.7% на годишна база през третото тримесечие, при ръст от 2.3% през предходния период. Влияние за отчетената динамика имаха намалението на показателя в общественения сектор и по-ниското търсене на

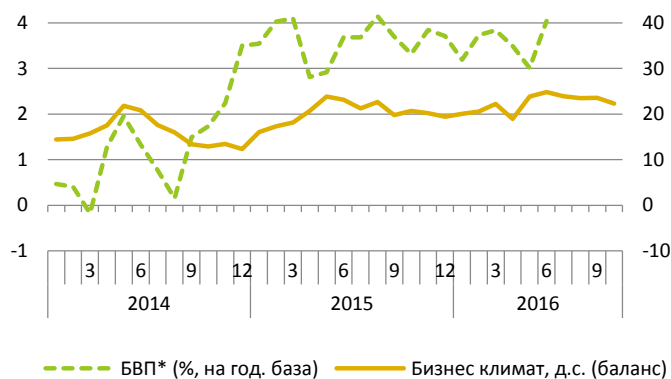
Граф. 4: Бизнес климат по сектори

(баланс)

Източник: НСИ, МФ

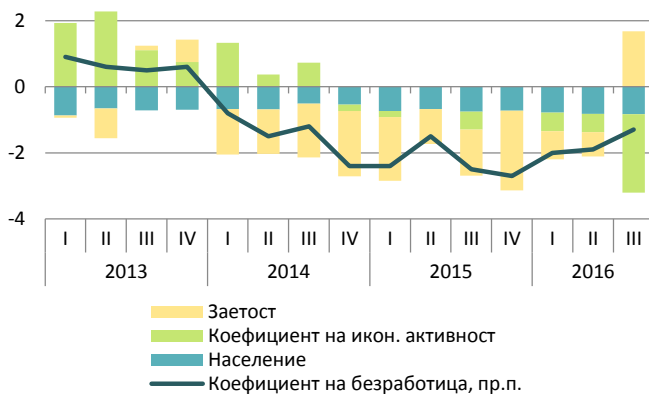
Граф. 5: Бизнес климат и БВП

* Месечните данни за БВП са получени чрез метода Chow-Lin за разбивка на тримесечни данни.

Източник: НСИ, МФ

Граф. 6: Фактори за промяна в нивото на безработица*

* Тази декомпозиция следва от известни трансформации на основните твърдения за броя и коефициента на безработица. Така промяната в коефициента на безработица е приблизително равна на сумата от промените в населението и коефициента на икономическа активност минус промяната в заетостта. Изчисленията се основават на данните от НРС, които показва намаление на заетите с 1.7% на годишна база през третото тримесечие.

Източник: МФ

² Списъчен брой към края на месеца въз основа на Краткосрочна статистика за заетостта и разходите за труд.

труд в частния. Основен положителен принос за динамиката на наетите лица имаха услугите, следвани от промишлеността, като търсенето на труд в тези два сектора допринесе за нарастването на доходите общо за икономиката (граф. 7). Низходящата тенденция при заетите в строителството продължи, придружена от значително намаление на доходите.

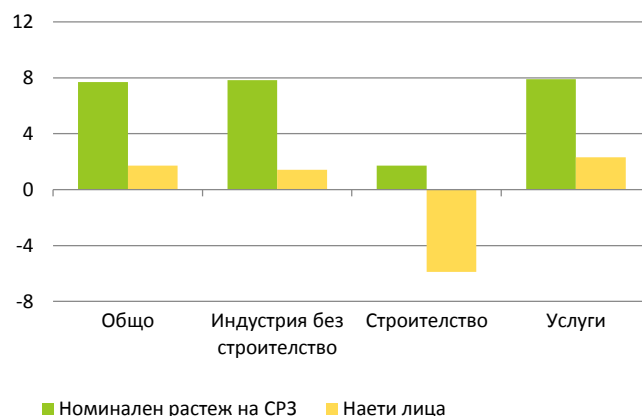
Средната работна заплата общо за икономиката регистрира номинален растеж от 7.7% на годишна база през третото тримесечие. Водещо влияние имаше частният сектор с ръст от 8%. Повишението на индикатора в общественения сектор бе по-ниско и възлезе на 6.8%, като се повиши спрямо предходното тримесечие. Нарастването на покупателната способност на домакинствата бе подкрепено и от продължаващото намаление на цените на годишна база. Реалният растеж на доходите от труд, дефлиран с ХИПЦ, достигна 8.9% през третото тримесечие. Общо за икономиката реалният растеж на средната работна заплата остана силен, но се забави с 1.3 пр.п. спрямо предходното тримесечие в съответствие с отчетените по-ниски оценки на домакинствата по отношение на тяхното финансово състояние (граф. 8).

ИНФЛАЦИЯ

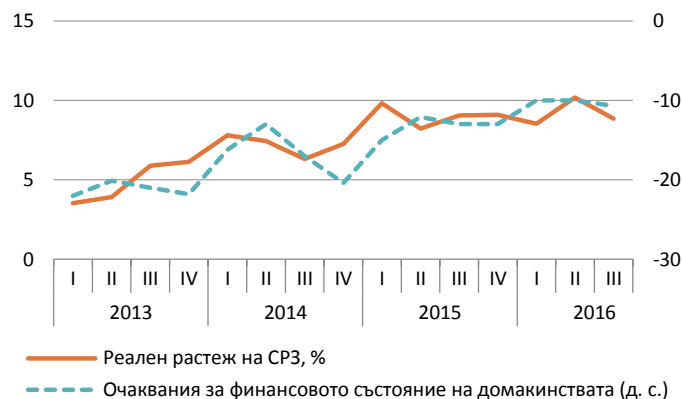
Потребителските цени в страната се понижиха с 0.1% през октомври спрямо септември. За втори пореден месец динамиката на общия индекс бе под влияние на поевтиняване при услугите, след като цените на билетите за международни полети се понижиха с 24.8%. Това най-вероятно се дължи на пазарни стратегии от страна на опериращите в страната нискобюджетни авиокомпании за печелене на пазарен дял. Цените за настаняване в курортните комплекси спаднаха с 4.3%, а приносът им със самолетните билети за понижението на общия индекс през месеца се оценява на -0.37 пр.п. Храните също поевтиняха средно с 0.3%, най-вече по линия на по-ниските цени на плодовете и зеленчуците, както и безалкохолните напитки, докато месото поскъпна през месеца. От друга страна, цените на транспортните горива продължиха

Граф. 7: Динамика на СРЗ и наетите по икономически дейности през третото тримесечие на 2016 г.

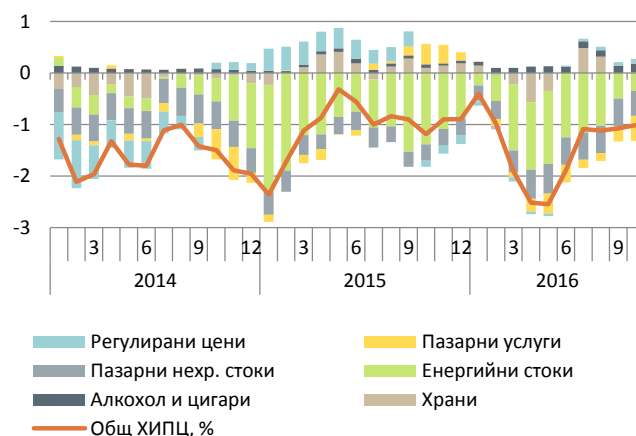
Източник: НСИ

Граф. 8: Реален растеж на СРЗ и очаквания за финансовото състояние на домакинствата през следващите 12 месеца

Източник: НСИ

Граф. 9: Приноси по основни компоненти на ХИПЦ (пр.п., на год. база)

Източник: НСИ, МФ

да се повишават – средно с 1.2% спрямо септември, водени от продължаващото възстановяване на международните цени на петрола. Облеклото и обувките също поскъпнаха в началото на зимния сезон средно с 4.6%.

Отрицателният годишен темп на инфлация се забави до -1% през октомври, след като понижението на базисната инфлация³ нарасна до -0.6% на годишна база, а отрицателният принос на енергийните стоки продължи да се свива (граф. 9).

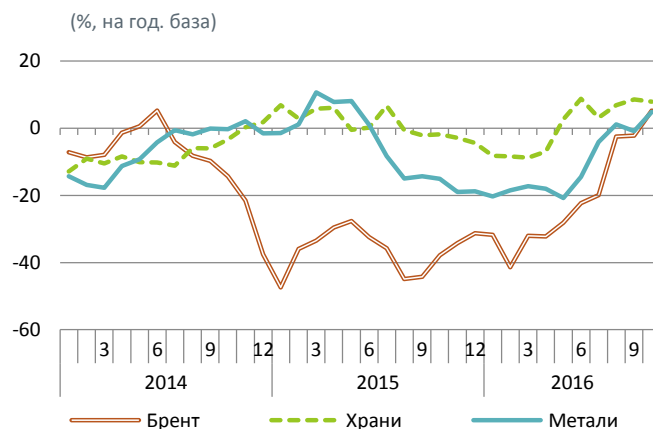
Цените на основните суровини, търгувани на международните пазари, продължиха възстановяването си (граф. 10). Цените на петрола сорт „Брент“ и тези на неенергийните стоки, преизчислени в евро, отчетоха поскъпване през октомври съответно с 5.3% и 3.9% спрямо съответния месец на 2015 г.

ВЪНШЕН СЕКТОР

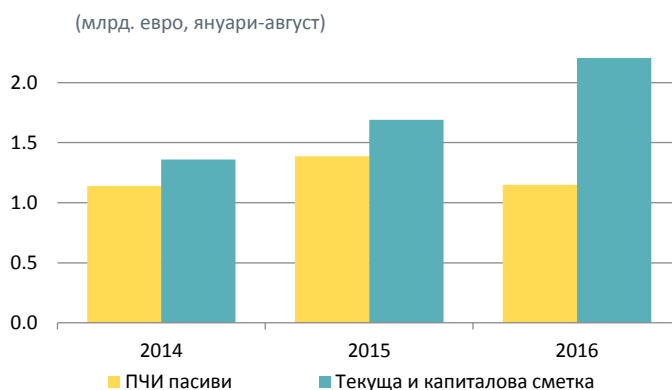
През август, за първи път от началото на годината, бе отчетен положителен номинален ръст на износа и вноса на стоки, съответно от 10.7% и 18.5% на годишна база. Динамиката в номинално изражение продължи да се определя от по-големите търгувани количества, но наред с това бе отчетено и положително изменение в цените на метали, растителни и животински мазнини. Търговският дефицит се влоши на годишна база, но натрупаното от началото на годината отрицателно салдо от 2.4% от БВП бе по-ниско спрямо това от 3.1% от БВП за януари-август 2015 г. Същевременно, през месеца бе отчетено подобрене на баланса по статията услуги. Износът на услуги нарасна с 5.2% на годишна база, докато вносът се понижи в резултат от по-слаба търговия с транспортни и други услуги. Натрупаният до август излишък възлезе на 5.5% от БВП. През месеца бе отчетен положителен баланс по статията първичен доход за първи път от ноември 2010 г. Движението по кредитната страна на статията бе съпоставимо с месечните потоци от нача-

Граф. 10: Международни цени на основни суровини в евро

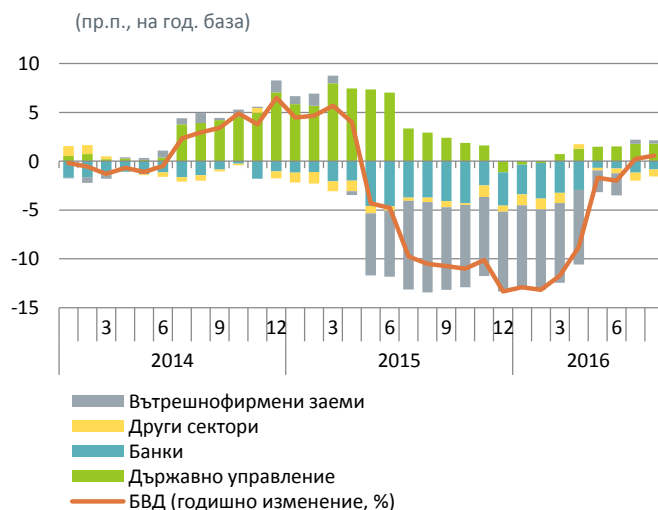
Източник: Световна банка, МФ

Граф. 11: ПЧИ, текуща и капиталова сметка

Източник: БНБ

Граф. 12: Приноси към растежа на БВД

Източник: БНБ

³ От общия индекс е изключено изменението в цените на енергийните стоки и непреработените храни

лото на годината, като изплатеният доход на нерезиденти по ПЧИ бе минимален и това формира излишъка по статията. Балансът на статията вторичен доход бе съпоставим с реализирания излишък през август 2015 г. **Салдото по текущата сметка** през месеца бе положително в размер на 621.1 млн. евро, при 424 млн. евро година по-рано, като натрупаният излишък за първите осем месеца на годината достигна 4.2% от прогнозния БВП.

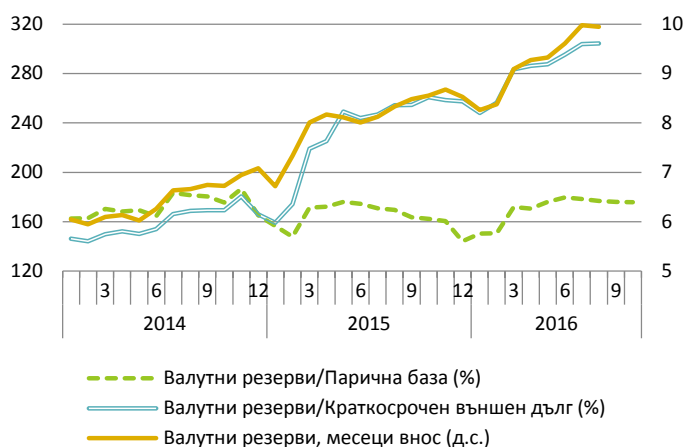
Брутният външен дълг възлезе на 34.7 млрд. евро към края на август, или 76.4% от прогнозния БВП. Това съотношение бе съпоставимо с отчетеното година по-рано без съществени промени на структурата по институционални сектори (граф. 12). Краткосрочният дълг възлезе на 16.9% от БВП. Нетният дълг се понижи до 6.2% от БВП, при 7.3% през юли 2016 г. и 16% през август 2015 г. Спадът отрази съществено нарастване на чуждестранните активи, сред които резервните активи на БНБ, както и депозитите в чужбина на банковия и нефинансовия сектор.

ФИНАНСОВ СЕКТОР

Международните валутни резерви се понижиха с 1.1% на месечна база до 23.2 млрд. евро към края на октомври. Причина за понижението бе едновременното понижението на банковите резерви с 1.9%, на депозита на правителството в БНБ с 1.4% и на депозита на Управление „Банково“ с 2.7%. Месечният спад на валутните резерви през октомври допринесе за забавяне на годишния им темп на растеж до 14.4% при 16.7% месец по-рано. Депозитът на правителството запази водещата си роля за годишното нарастване на резервите с растеж от 38.4% заедно със задължения към други депозанти, които запазиха ускореното си нарастване – с 52.2% спрямо година по-рано. Банковите резерви, от своя страна, имаха отрицателен принос, като се понижиха с 0.7% спрямо същия месец на предходната година, докато парите в обращение запазиха годишния си темп на растеж близък до 12%, както през последните шест месеца.

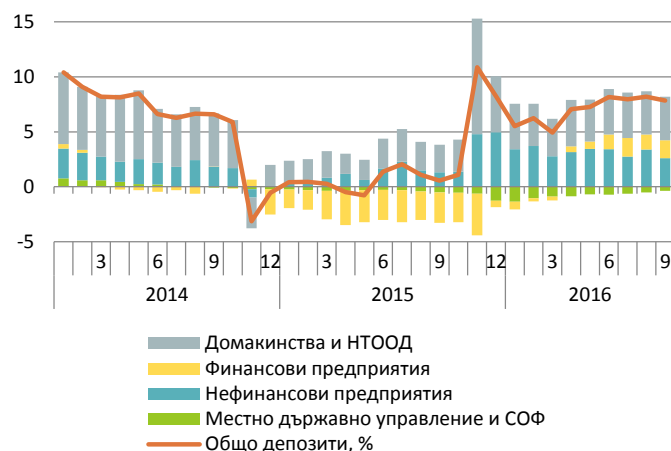
Граф. 13: Ключови отношения за валутния борд

Източник: БНБ, МФ

Граф. 14: Принос към годишния растеж на депозитите по институционални сектори

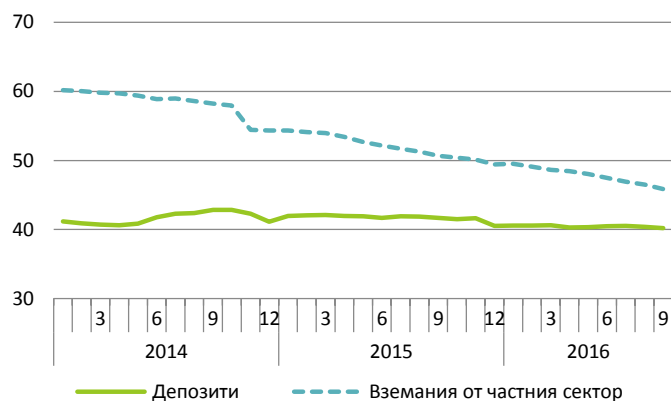
(пр.п., на год. база)

Източник: БНБ

Граф. 15: Дял на депозитите и вземания от частния сектор във валута

(% от общото)

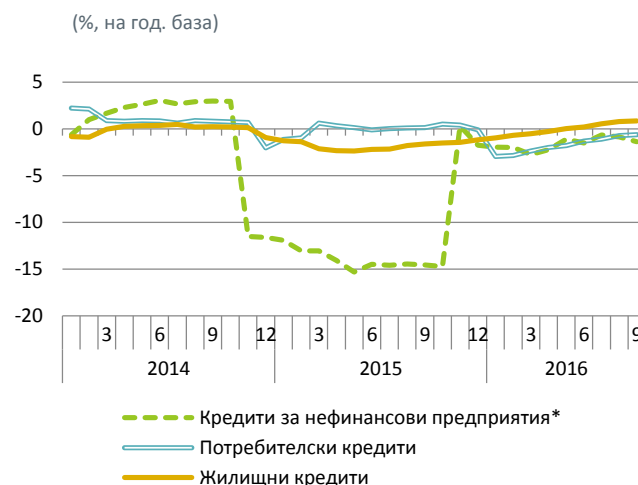
Източник: БНБ

Кредитът за частния сектор отбеляза годишно понижение от 0.1% в края на септември, след като в края на август постигна положителен темп на растеж за първи път от ноември 2015 г. (граф. 16). В основата на тази динамика беше ускореното понижение на годишна база на кредитите за нефинансови предприятия спрямо месец по-рано (1.4% при 0.9% в края на август). Спадът отразяваше по-бързото свиване на овърдрафт-кредитите и продължаващото намаление при лошите и реструктурирани корпоративни кредити. В същото време, редовните кредити продължиха да нарастват. Кредитите за домакинства ускориха годишния си темп на растеж от 0.1% в края на август до 0.5% в края на септември благодарение на по-бързото нарастване на „други кредити“ (18.1% на годишна база) и в по-малка степен на жилищните кредити, чийто растеж се ускори за пети пореден месец до 0.9%. Същевременно, спадът при потребителските кредити се забави до 0.6% от 0.7% през август. Понижението при **лошите и реструктурирани кредити** също се сви до 9.5% в края на септември при 10.3% месец по-рано. Въпреки това, делът им в общите кредити за нефинансови предприятия и домакинства остана без промяна спрямо предходния месец на ниво от 16.8%.

Среднопретегленият лихвен процент по кредити за нефинансовите предприятия леко се повиши с 24 б.т. през септември (табл. 1). Повишението се дължеше на покачване при средно-претеглените проценти по кредитите в евро, докато тези в национална валута и щатски долари се понижиха, съответно с 39 и 7 б.т. спрямо предходния месец. Месечният обем на новоотпуснатите корпоративни кредити бе с 54.5% повече спрямо година по-рано. В същото време цената на новите жилищни кредити се понижи с 13 б.т. Намалението бе във всички сегменти на ипотечните кредити по матуритет, докато при потребителските кредити бе регистрирано покачване с 20 б.т.

Среднопретеглените лихвени проценти по срочни депозити през септември отбелязаха намаление във всички валути. Цената по деноминирани в лева срочни депозити намаля с 10 б.т., докато спадът при тези деноминирани в щатски долари и евро бе съот-

Граф. 16: Кредит към частния сектор

* При тази категория кредити драстичният спад от ноември 2014 г. се дължи на статистическия ефект от изключването на КТБ като отчетна единица от данните по парична статистика на сектор „Други парично-финансови институции“.

Източник: БНБ, МФ

Табл. 1: Среднопретеглени лихвени проценти по кредити за домакинства и нефинансови предприятия, в %

	септ. 2015	август 2016	септ. 2016
Нефинансови предприятия	5.60	4.38	4.62
Потребителски кредити	10.52	9.93	10.14
Жилищни кредити	5.76	4.94	4.81

Източник: БНБ, МФ

Табл. 2: Годишен процент на разходите (ГПР)*

	септ. 2015	август 2016	септ. 2016
Потребителски кредити	11.54	10.86	11.07
Жилищни кредити	6.21	5.42	5.27

* Годишен процент на разходите по нов бизнес по кредити за сектор Домакинства по оригинален матуритет. ГПР за потребителски и жилищни кредити са претеглени по валута и срочност.

Източник: БНБ, МФ

Табл. 3: Среднопретеглени лихвени проценти по нови срочни депозити на нефинансови предприятия и домакинства, %

	септ. 2015	август 2016	септ. 2016
Лева	1.30	0.78	0.68
Евро	1.12	0.67	0.65
Щатски долари	0.68	0.62	0.44

Източник: БНБ, МФ

ветно с 18 и 2 б.т. Общият месечен обем на новите срочни депозити през август достигна 1.18 млрд. лв., което бе с 27.3% по-малко спрямо същия период на миналата година. (табл. 3)

ФИСКАЛЕН СЕКТОР

Салдото по консолидираната фискална програма отбеляза излишък от 3.4 млрд. лв. (3.8% от прогнозния БВП) на касова основа за първите девет месеца на годината при излишък от 632.6 млн. лв. (0.7% от БВП) за септември 2015 г. Бюджетният резултат бе формиран от излишък както по Националния бюджет, така и по средствата от ЕС, съответно в размер на 2.2% и 1.6% от прогнозния БВП. Положителното салдо бе резултат от по-ниските разходи и по-добро представяне на приходната част (граф. 17).

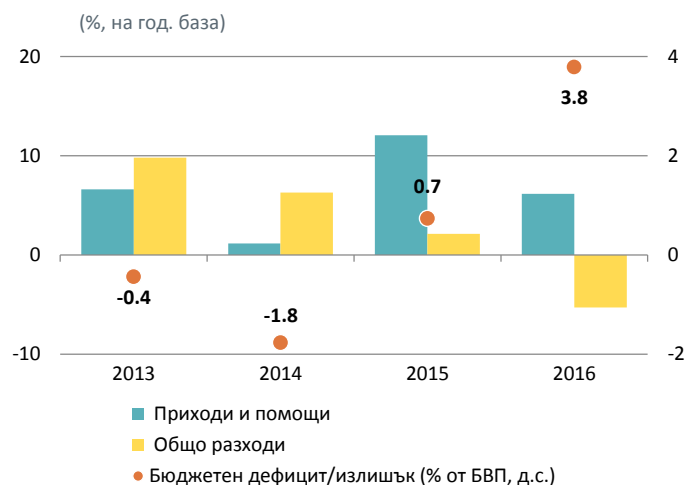
Постъпилите **приходи и помощи по консолидирания бюджет** до края на месец септември бяха в размер на 25.7 млрд. лв. (77.7% от годишния план). Нивото им се увеличи с 6.2% на годишна база в резултат на ръст в постъпленията от данъчни и неданъчни приходи, докато приносът на помощите бе отрицателен. Данъчните постъпления, включително приходите от социално и здравноосигурителни вноски, нараснаха с 8.3%, а изпълнението им спрямо разчета бе 77.4%. Неданъчните приходи се увеличиха с 13% спрямо същия период на миналата година, като изпълнението им бе 71.8% от годишния разчет.

Разходите по КФП, включително вноската на България в общия бюджет на Европейския съюз, отчетоха спад за девети пореден месец – този път с 5.3% на годишна база, като възлязоха на 22.3 млрд. лв. (64% от годишния разчет). По-ниските бюджетни разходи бяха резултат в най-голяма степен от спада в правителствените инвестиции с 55.4% на годишна база. Сред причините за това бяха по-слабото усвояване на средства от ЕС през започналия нов програмен период (2014–2020 г.), както и отлагането на капиталовите разходи за последното тримесечие на текущата година, предвид процедурни и технологични фактори.

Фискалният резерв в края на септември възлезе на 14.3 млрд. лв. (16.1% от прогнозния БВП).

Държавният дълг (вкл. държавногарантирания дълг), намался с 0.3 пр.п. на месечна база до 29.7% от прогнозния БВП, като бе в размер на 26.4 млрд. лв. в края на септември. Вътрешният дълг бе 7.6% от БВП - с 0.2 пр.п. по-нисък, а външният възлезе на 21.5% от БВП. Съотношението на държавногарантирания дълг към БВП се запази в размер на 0.6%. ■

Граф. 17: Растеж на бюджетните приходи и разходи и бюджетно салдо към м. септември

Източник: МФ

ОСНОВНИ ИКОНОМИЧЕСКИ ИНДИКАТОРИ

		Годишни данни			Тримесечни данни				Месечни данни						
		2013	2014	2015	III'15	IV'15	I'16	II'16	04'16	05'16	06'16	07'16	08'16	09'16	10'16
— Брутен вътрешен продукт¹															
БВП	растеж, %	0.9	1.3	3.6	3.8	3.6	3.6	3.5	-	-	-	-	-	-	-
Потребление	растеж, %	-1.9	2.2	3.8	5.5	6.7	0.6	0.8	-	-	-	-	-	-	-
Брутообразуване в основен капитал	растеж, %	0.3	3.4	2.7	3.4	7.4	1.4	-0.3	-	-	-	-	-	-	-
Износ	растеж, %	9.6	3.1	5.7	1.9	2.1	3.0	4.6	-	-	-	-	-	-	-
Внос	растеж, %	4.3	5.2	5.4	2.5	4.6	0.9	2.8	-	-	-	-	-	-	-
Селско стопанство	растеж, %	3.3	4.8	-6.8	-4.2	-13.4	0.5	-0.7	-	-	-	-	-	-	-
Индустрия	растеж, %	2.0	0.3	4.2	6.3	2.1	4.4	0.0	-	-	-	-	-	-	-
Услуги	растеж, %	-0.5	1.7	3.3	4.9	1.8	2.5	3.7	-	-	-	-	-	-	-
Корективи	растеж, %	3.6	0.1	7.5	0.8	19.6	7.5	10.2	-	-	-	-	-	-	-
— Краткосрочна бизнес статистика²															
Промислено производство	растеж, %	-0.1	1.8	2.9	2.8	2.3	2.9	1.1	1.2	-2.1	4.0	-0.5	5.4	3.3	-
Оборот в промишлеността	растеж, %	-1.0	0.0	1.7	-3.2	-1.1	-2.8	-3.7	-7.1	-5.5	1.5	-2.6	5.9	5.7	-
Оборот в търговията на дребно	растеж, %	3.8	10.2	1.0	-1.0	0.7	3.7	4.8	5.7	3.1	5.5	1.8	5.5	1.9	-
Строителна продукция	растеж, %	-3.7	7.0	2.4	1.0	1.2	-7.3	-11.6	-9.4	-11.8	-13.4	-15.9	-5.6	-12.1	-
Общ бизнес климат	баланс	13.0	15.9	20.3	21.2	20.1	20.9	22.5	18.9	23.9	24.8	23.9	23.5	23.6	22.3
Промисленост	баланс	15.6	18.2	22.9	22.0	22.4	24.6	21.8	18.8	22.9	23.7	23.8	24.5	25.5	21.1
Търговия на дребно	баланс	19.7	24.0	27.6	30.1	30.3	28.3	34.8	29.6	36.9	37.8	37.6	35.7	36.3	34.2
Строителство	баланс	2.0	7.3	15.2	18.0	14.8	15.0	19.0	15.1	21.8	20.0	21.3	18.3	19.7	20.0
Услуги	баланс	12.2	11.7	12.7	14.0	10.5	12.4	15.4	12.5	14.9	18.8	13.1	14.4	10.8	15.2
— Пазар на труда															
Коеф. на икономическа активност (15+)	%	53.9	54.1	54.1	54.9	53.9	53.1	53.8	-	-	-	-	-	-	-
Коеф. на заетост (15+)	%	46.9	48.0	49.1	50.3	49.7	48.5	49.5	-	-	-	-	-	-	-
Заетост (СНС)	растеж, %	-0.4	0.4	0.4	0.2	0.3	0.9	1.5	-	-	-	-	-	-	-
Безработица (НРС)	%	12.9	11.4	9.1	8.3	7.9	8.6	8.0	-	-	-	-	-	-	-
Безработица (АЗ)	%	11.3	11.2	10.1	9.3	9.8	10.0	8.8	9.3	8.7	8.4	8.2	8.0	7.8	-
Номинална работна заплата	растеж, %	6.0	6.0	8.8	8.0	8.0	7.3	7.6	7.2	7.9	7.8	7.7	7.6	7.8	-
Реална работна заплата ³	растеж, %	5.6	7.7	9.9	9.0	9.1	8.5	10.2	10.0	10.7	9.9	8.9	8.8	9.0	-
Производителност на труда (БВП на зает)	растеж, %	1.7	1.2	2.6	2.9	2.5	2.1	1.4	-	-	-	-	-	-	-
Реални разходи на единица труд (БВП)	растеж, %	7.8	3.9	-1.1	-0.9	2.7	4.1	7.1	-	-	-	-	-	-	-
Номинални разходи на единица труд (БВП)	%	7.0	4.4	-0.7	-2.5	1.1	6.7	5.4	-	-	-	-	-	-	-
— Инфлация															
Индекс на потребителските цени	растеж, %	0.9	-1.4	-0.1	0.0	-0.5	-0.7	-1.9	-2.2	-2.0	-1.3	-0.2	-0.3	-0.6	-0.6
Хармонизиран индекс на потребителски цени (ХИПЦ)	растеж, %	0.4	-1.6	-1.1	-0.9	-1.0	-1.1	-2.3	-2.5	-2.5	-1.9	-1.1	-1.1	-1.1	-1.0
Цени на производител на вътрешния пазар	растеж, %	-1.3	-0.9	-1.7	-1.5	-3.6	-3.7	-4.3	-4.1	-4.5	-4.2	-3.8	-2.7	-2.4	-
Цени на производител на международния пазар	растеж, %	-2.1	-1.8	-2.4	-3.9	-5.0	-6.6	-6.7	-7.3	-7.8	-5.0	-5.2	-2.7	-1.3	-
— Консолидиран бюджет (с натрупване)															
Приходи и помощи	млн. лв.	28 981	29 409	32 200	24 162	32 200	9 097	17 709	12 170	14 852	17 709	20 549	23 015	25 650	-
Общо разходи	млн. лв.	30 430	32 482	34 685	23 530	34 685	7 234	14 638	9 819	12 079	14 638	17 270	19 698	22 288	-
Вноски в бюджета на ЕС	млн. лв.	934	955	946	624	946	254	397	295	357	397	467	536	612	-
Касов дефицит (-) / излишок (+)	млн. лв.	-1 448	-3 073	-2 485	633	-2 485	1 862	3 071	2 351	2 774	3 071	3 279	3 317	3 362	-
	% от БВП	-1.8	-3.7	-2.8	0.7	-2.8	2.1	3.5	2.6	3.1	3.5	3.7	3.7	3.8	-
Държавен и държавногарантиран дълг	млн. лв.	14 893	22 753	23 300	23 494	23 300	26 675	26 683	26 665	26 709	26 683	26 704	26 688	26 417	-
	% от БВП	18.1	27.2	26.3	26.5	26.3	30.0	30.0	30.0	30.1	30.0	30.0	30.0	29.7	-

		Годишни данни			Тримесечни данни				Месечни данни						
		2013	2014	2015	III'15	IV'15	I'16	II'16	04'16	05'16	06'16	07'16	08'16	09'16	10'16
Фискален резерв ⁴	млн. лв.	4 681	9 170	7 873	10 074	7 873	11 866	14 132	12 320	13 445	14 132	14 504	14 497	14 287	-
	растеж, %	-23.0	95.9	9.1	14.2	9.1	7.0	28.1	11.3	20.8	28.1	29.6	30.7	41.8	-
— Финансов сектор															
Международни резерви	млн. евро	14 426	16 534	20 285	20 133	20 285	21 360	22 442	21 632	21 749	22 442	23 104	23 308	23 494	23 224
Покритие на паричната база	%	162.9	165.1	144.3	163.7	144.3	171.9	179.6	170.7	176.0	179.6	178.4	176.9	176.2	175.9
Покритие на вноса	месеци	6.1	6.4	8.1	8.3	8.6	8.6	9.4	9.3	9.3	9.6	10.0	10.0	-	-
Покритие на краткосрочния външен дълг	%	150.9	166.0	256.6	254.5	257.3	283.5	295.0	286.3	287.5	295.3	304.0	304.4	-	-
Паричен агрегат М1	растеж, %	17.5	15.1	15.6	9.4	15.6	10.1	15.0	13.3	14.2	15.0	14.8	14.5	14.6	-
Паричен агрегат М3	растеж, %	8.9	1.1	8.8	2.1	8.8	6.0	8.9	8.0	8.1	8.9	8.6	8.9	8.7	-
Депозити	растеж, %	9.4	-0.5	8.2	0.6	8.2	4.9	8.2	7.0	7.3	8.2	8.0	8.2	7.8	-
Кредит към частния сектор	растеж, %	0.2	-8.2	-1.2	-10.0	-1.2	-2.1	-0.6	-1.6	-0.9	-0.6	0.0	0.1	-0.1	-
Кредит към нефинансовите предприятия	растеж, %	0.1	-11.6	-1.7	-14.6	-1.7	-2.7	-1.5	-2.2	-1.1	-1.5	-0.6	-0.9	-1.4	-
Кредит за домакинствата	растеж, %	-0.2	-1.6	-1.3	-1.4	-1.3	-1.5	-0.7	-1.4	-1.0	-0.7	-0.4	0.1	0.5	-
Лихвен процент по кредити ⁵	%	8.4	7.9	7.0	7.0	6.2	6.5	5.8	6.4	5.7	5.4	5.7	5.4	5.4	-
Лихвен процент по депозити ⁶	%	3.3	2.6	1.3	1.2	1.1	1.0	0.8	0.9	0.8	0.7	0.7	0.7	0.6	-
Валутен курс BGN/USD	кр. пер.	1.42	1.61	1.79	1.75	1.79	1.72	1.76	1.72	1.75	1.76	1.76	1.76	1.75	1.79
	ср. пер.	1.47	1.47	1.76	1.76	1.79	1.77	1.74	1.73	1.73	1.74	1.77	1.74	1.74	1.77
— Брутен външен дълг															
Брутен външен дълг	% от БВП	87.9	92.0	75.3	75.9	75.3	76.6	76.8	77.8	77.2	76.8	76.6	76.4	-	-
Краткосрочен външен дълг	% от БВД	25.9	25.3	23.1	23.0	23.1	21.7	21.8	21.4	21.6	21.8	21.8	22.1	-	-
Вътрешнофирмени заеми	% от БВД	41.8	40.3	37.1	37.0	37.1	36.7	36.7	36.2	36.6	36.7	36.8	36.9	-	-
— Платежен баланс⁷															
Текуща сметка	млн. евро	536	35	172	1 045	-782	267	513	-134	0	647	514	621	-	-
Текуща сметка, плъзгаща се база	% от БВП	1.3	0.1	0.4	1.1	0.4	0.8	2.5	1.2	1.1	2.3	2.4	2.8	-	-
Търговски баланс	млн. евро	-2 933	-2 777	-2 622	-474	-1 011	-351	-464	-141	-205	-119	-83	-174	-	-
Търговски баланс, плъзгаща се база	% от БВП	-7.0	-6.5	-5.9	-5.8	-6.4	-5.7	-5.6	-5.0	-5.1	-5.1	-4.7	-5.0	-	-
Износ, f.o.b.	млн. евро	21 218	21 026	21 919	5 578	5 382	5 132	5 449	1 774	1 736	1 939	1 993	2 005	-	-
	растеж, %	7.8	-0.9	4.2	-2.7	-2.4	-2.1	-4.7	-7.5	-5.9	-0.7	0.2	10.7	-	-
Внос, f.o.b.	млн. евро	24 150	23 803	18 678	6 052	6 392	5 484	5 914	1 915	1 941	2 058	2 076	2 179	-	-
	растеж, %	2.0	-1.4	-21.5	-3.5	2.4	-6.5	-5.1	-10.8	-2.3	-2.1	-7.5	18.5	-	-
Капиталова сметка	млн. евро	469	960	1 422	301	391	561	247	20	86	141	122	6	-	-
Финансова сметка	млн. евро	1 419	-2 090	-583	191	354	-96	-211	-624	237	175	-100	825	-	-
Нетни преки чуждестранни инвестиции	млн. евро	-1 243	-882	-1 596	-612	-30	-395	-211	-97	-166	-186	-57	29	-	-
Нетни портфейлни инвестиции	млн. евро	1 161	1 871	40	-457	179	1 175	-126	-67	-1	-58	-75	953	-	-
Други нетни инвестиции	млн. евро	703	2 170	-4 418	3	-766	486	534	582	80	-128	-64	-272	-	-
Промяна в международните резерви на БНБ	млн. евро	-532	1 807	3 730	980	148	927	904	244	119	541	661	235	-	-

Забележки:

Всички изменения на индикаторите, посочени в таблицата, са на база съответния период на предходната година.

1. Растежи при съпоставими цени от 2010 г., неизгладени данни; 2. Неизгладени данни; 3. Дефлирани с ХИПЦ; 4. Промяна в обхвата на фискалния резерв през 2014 г.; 5. Лихвен процент по новоотпуснати кредити за домакинства, НТООД и нефинансови предприятия – среднопретеглен по вид, валута и срочност; 6. Лихвен процент по новопривлечени срочни депозити на домакинства, НТООД и нефинансови предприятия – среднопретеглен по вид, валута и срочност; 7. Аналитично представяне, в съответствие с шестото издание на Ръководството по платежен баланс и международна инвестиционна позиция.

В текущия Месечен обзор на българската икономика са използвани статистически данни, публикувани до 15 ноември 2016 г. Информацията в това издание може да се ползва без специално разрешение, но с изричното позоваване на източника. Публикуваните оценки и коментари не следва да се считат за препоръка за вземане на определени инвестиционни решения.

ISSN 2367-5012

© Министерство на финансите, 2016 г.
Дирекция "Икономическа и финансова политика"

София 1000, ул. "Г. С. Раковски" 102
<http://www.minfin.bg/bg/page/870>
e-mail: secretary.evp@minfin.bg